ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018 ΕΩΣ 2021]

ΕΡΓΟ: «ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΧΑΒΑΡΑΣ ΣΤΑ ΚΕΛΛΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»
ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗΣ ΛΑΡ/738/2021

1. Εισαγωγή

Οι πληροφορίες για το Έργο υποβλήθηκαν στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας Λάρνακας (Αρ. Φακ. ΛΑΡ/738/2021 και ημερομηνία 11.10.2021), για αξιολόγηση. Το προτεινόμενο έργο αφορά δημιουργία λατομείου Χαβάρας στην κοινότητα Κελιών στο τεμάχιο αρ. 101, Φ/Σχ. 40/15.

Ο κύριος του έργου κατείχε στον συγκεκριμένο χώρο άδεια Προνομίου Λατομείου κατηγορίας «Β» με αριθμό ΑΛ 0452/ΛΑΡ/2019/0 και Πολεοδομική Άδεια με αριθμό ΛΑΡ/00366/2014 η οποία έληξε στις 09/04/2021. Ο λόγος που έγινε παλιά η αίτηση ήταν για τη μεταφορά υλικών (χαβάρας) στις εργασίες μετακίνησης των διυλιστηρίων της περιοχής Λιβαδιών. Λόγω καθυστέρηση του έργου, τα υλικά δεν χρησιμοποιήθηκαν με αποτέλεσμα να λήξει η άδεια

Ο χώρος του προτεινόμενου λατομείου βρίσκεται εντός της περιοχής του « Δικτύου Natura 2000» CY6000009 Κόση – Παλλουρόκαμπος και έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), βάσει των προνοιών της Οδηγίας για τα Πουλιά (2009/147/ΕΕ). Στις 24/10/2016 εξετάστηκε Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση και εκδόθηκε Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

Με επιστολή του Τμήματος Περιβάλλοντος με ημερομηνία 3/11/22 ζητήθηκαν εκ νέου οι απόψεις της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας όπου αναφέρει ότι εφόσον αφορά την ίδια περιοχή και δεν αφορά επέκταση στο χώρο, αλλά χρονική επέκταση της πολεοδομικής άδειας τότε δεν χρειάζεται νέα μελέτη ΕΟΑ και συμφωνούν στην εκ νέου αδειοδότηση του. (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο 12/5/2023).

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του ΠΕ εκ μέρους του κύριου του έργου σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Η αίτηση αφορά επιφανειακό λατομείο Κατηγορίας «Β» για εξόρυξη χαβάρας. Το λατομείο θα λειτουργεί περιοδικά και όχι επί καθημερινής βάσης. Τα υλικά από το προτεινόμενο λατομείο προορίζονται για να χρησιμοποιηθούν στις εργασίες μετακίνησης των διυλιστηρίων της περιοχής Λιβαδιών και θα εξυπηρετεί με την προμήθεια υλικού γενικών επιχωματώσεων και

ισοπεδώσεων κυρίως τις γύρω κοινότητες, την ευρύτερη επαρχία Λάρνακας και την πόλη της Λάρνακας.

Το προτεινόμενο λατομείο θα λειτουργήσει σε έκταση περίπου 15.800 τ.μ. και υπολογίζεται ότι θα εξορυχθούν γύρω στις 55.000 κ.μ. υλικών (120.000 τόνοι εμπορεύσιμου υλικού). Αναμένεται παραγωγή 25.000 τόνοι/ χρόνο και η διάρκεια λειτουργίας θα είναι περίπου 4 χρόνια ανάλογα με την αγορά και τη ζήτηση. Η εξόρυξη του υλικού θα είναι επιφανειακή, θα επιτυγχάνεται με τη βοήθεια ενός μηχανικού εκσκαφέα και δεν θα χρησιμοποιηθούν εκρηκτικές ύλες. Δεν θα παραμείνουν μπάζα και ούτε θα δημιουργηθεί εκσκαφή αλλά θα γίνει ισοπέδωση του τεμαχίου.

Το προτεινόμενο λατομείο χωροθετείται σε τμήμα του κρατικού (χαλίτικου) τεμαχίου αρ.123 (Φ/Σχ XL/16), εμπίπτει σε Γεωργική ζώνη Γ3 και βρίσκεται σε απόσταση περίπου 3km από τα όρια της οικιστικής ζώνης Κελλιών στα νοτιοανατολικά και περίπου 2,5km από τα όρια της οικιστικής ζώνη Τρούλλων στα βορειοανατολικά και 3km από τα όρια της οικιστικής ζώνη Αβδελλερού στα δυτικά. Σε περιοχή 75-100 μέτρα νότια του προτεινόμενου τεμαχίου λειτουργεί σήμερα άλλο Λατομείο Κατηγορίας «Β» ίδιου υλικού, σε απόσταση περίπου 3km λειτουργεί Λατομείο κατηγορίας «Α» παραγωγής άμμου από ασβεστικό ψαμμίτη, ενώ σε απόσταση περίπου 2,5km υπάρχει σε ισχύ Μεταλλευτική Μίσθωση Μεταλλείου Χρυσού.

Ο χώρος του προτεινόμενου λατομείου βρίσκεται εντός της περιοχής SPA CY6000009 Κόσιη – Παλλουρόκαμπος, καλύπτοντας σε έκταση μόλις το 0,004% της συνολικής της έκτασης. Το γειτονικό εν λειτουργία λατομείο (από το 2009) βρίσκεται επίσης εντός της περιοχής SPA και καλύπτει το 0,003%. Για το προτεινόμενο λατομείο εξετάστηκε Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης και ετοιμάστηκε Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης.

Η βλάστηση της περιοχή διακρίνεται σε δύο γενικές κατηγορίες: των καλλιεργούμενων εδαφών και τη βλάστηση των χερσαίων εδαφών. Η πρώτη κατηγορία είναι ιδιαίτερα περιορισμένη και αποτελείται από ξηρικές καλλιέργειες ενώ στη δεύτερη ανήκουν το μαζί, η σπουετούλα, η λαψάνα η μολόχα, η παλλούρα κλπ. Εντός του προτεινόμενου χώρου δεν υπάρχουν καθόλου δέντρα και αναφορικά με πανίδα και ιδιαίτερα την ορνιθοπανίδα απαντώνται η κράγκα, η τρουλλουρία, η τρασιηλού και ο μαυροτράσιηλος

3. Περιγραφή των πιθανών επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Θα προκύψουν 150m^3 επιφανειακού χώματος το οποίο θα φυλαχθεί μέσα στον χώρο του λατομείου για να επανατοποθετηθεί για την αποκατάσταση των πρανών.

Οι εκτιμώμενες μηνιαίες ανάγκες για ενεργειακή ζήτηση θα είναι 6 τόνοι τον χρόνο ακάθαρτο πετρέλαιο / ντίζελ και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα υπολογίζονται σε 6 x 31600 Kg/t = 18.960 kg

Ο θόρυβος που θα εκπέμπεται κατά τη διάρκεια της λειτουργία του λατομείου θα προέρχεται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιούνται (1εκσκαφέας – φορτωτής και 2 φορτηγά) και θα έχει ένταση 60dB στα 50 μέτρα απόσταση.

Οι απαιτούμενες ανάγκες σε νερό κατά τη λειτουργία του έργου θα ανέρχονται στα 10 κ.μ. Η προμήθεια του νερού θα γίνεται με βυτιοφόρο.

Οι κυριότερες πηγές αέριων ρύπων κατά τη λειτουργία του έργου θα είναι σωματίδια σκόνης και αέριοι ρύποι από καύσιμα. Η σκόνη θα προέρχεται από την εξόρυξη, το φόρτωμα τη διακίνηση των φορτηγών και στο σύνολο τους τα ολικά σωματίδια PM_{10} θα ανέρχονται στα 17,62Kg. Οι αέριοι ρύποι από τα καύσιμα θα ανέρχονται στα 0,33kg (CH_4), 64,63kg (CO), 18.960,00kg (CO_2), 0,81kg (N_2O) και 20,31kg (NMVOC). Οι ρύποι θεωρούνται αμελητέοι.

Με ετήσια κατανάλωση 6 τόνων ακάθαρτου πετρελαίου / ντίζελ, οι εκπομπές διοξειδίου το άνθρακα στην ατμόσφαιρα θα ανέρχονται στα 18.960 kg.

Οι οσμές από τα μηχανήματα αναμένεται να είναι αμελητέες.

Αναπόφευκτες περιβαλλοντικές αλλαγές που θα προκύψουν αφορούν την αλλαγή της μορφολογίας του χώρου του λατομείου.

4. Περιγραφή των μέτρων που προτείνονται/προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με την Έκθεση Πληροφοριών

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων τα οποία προτείνονται στην Έκθεση Πληροφοριών είναι τα εξής:

- Μέτρα καταστολής της σκόνης με διαβροχή του χωματόδρομου και της πλατείας φόρτωσης. Τις μέρες με μεγάλης έντασης ανέμους οι εργασίες θα διακόπτονται.
- Συστηματική συντήρηση των μηχανημάτων για περιορισμό της ρύπανσης της ατμόσφαιρας.
- Το επιφανειακό έδαφος θα διαφυλαχθεί και θα επανατοποθετηθεί στα πρανή μετά το πέρας των εργασιών για την τελική διαμόρφωση. Το δάπεδο της εκσκαφής στο τέλος των εργασιών θα χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς.
- Δεν αναμένεται να υπάρξουν άχρηστα υλικά (μπάζα) αλλά στην περίπτωση που υπάρξουν κάποια, τότε αυτά θα αποθηκεύονται μέσα στο χώρο του Λατομείου και με τη συμπλήρωση των λατομικών εργασιών θα χρησιμοποιηθούν για την τελική διαμόρφωση του χώρου.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Η Μελέτη Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης κατατέθηκε στις 12/04/2016 με βάση τις σχετικές νομοθεσίες και εξετάστηκε στις 24/10/16. Στην Έκθεση ΕΟΑ γίνεται αναφορά ότι οι εργασίες εξόρυξης δεν αναμένεται να έχουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις σε κάποιο είδος οικοτόπου, ούτε σε είδη χλωρίδας και πανίδας αφού έχουν ληφθεί υπόψη οι συναθροιστικές επιπτώσεις στο περιβάλλον του προτεινόμενου λατομείου μαζί με αυτές του υφιστάμενου λατομείου στην περιοχή.

Όσον αφορά τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής, εκτιμάται ότι η υλοποίηση του προτεινόμενου έργου αναμένεται να έχει περιορισμένες αρνητικές επιπτώσεις στα είδη *Melanocorypha calandra, Coracias garullus,* ενώ αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις για τα είδη *Burhinus oedicnemus και Pterocles orientalis.*

Σύμφωνα με την Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης οι επιπτώσεις του έργου θα είναι αναστρέψιμες. Η Έκθεση επισυνάπτεται (Παράρτημα ΙΙ).

6. Διαβουλεύσεις

Οι απόψεις των αρμόδιων Τμημάτων είχαν παρθεί στα πλαίσια της διαδικασίας εξέτασης της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης του έργου το 2016.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου και την Έκθεση Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Η αίτηση αφορά επιφανειακό λατομείο Κατηγορίας «Β» για εξόρυξη χαβάρας. Το λατομείο θα λειτουργεί περιοδικά και όχι επί καθημερινής βάσης. Η εξόρυξη του υλικού θα είναι επιφανειακή, θα επιτυγχάνεται με τη βοήθεια ενός μηχανικού εκσκαφέα και δεν θα χρησιμοποιηθούν εκρηκτικές ύλες. Δεν θα παραμείνουν μπάζα και ούτε θα δημιουργηθεί εκσκαφή αλλά θα γίνει ισοπέδωση του τεμαχίου.

2.Τοποθεσία του έργου: παρόλο που το τεμάχιο εμπίπτει εντός γεωργικής ζώνης και εντός περιοχής του δικτύου Natura 2000, καταλαμβάνει έκταση ξηρικής καλλιέργειας χωρίς να επηρεάσει φυσική βλάστηση ή δέντρα και καταλαμβάνει μόνο το 0,003 % της περιοχής Natura 2000.

3.Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του έργου δεν είναι σημαντικές, ενώ με τα προτεινόμενα μέτρα μετριασμού, και τους όρους στο Παράρτημα Α είναι επαρκώς διαχειρίσιμες και αναστρέψιμες αφού το λατομείο θα λειτουργήσει μόνο για 4 χρόνια και έπειτα το περιβάλλον θα αποκατασταθεί.

Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Α, που επισυνάπτεται.

Μαριλένα Αδαμίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή
26 Μαΐου, 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΕΡΓΟ « ΛΑΤΟΜΕΙΟ ΧΑΒΡΑΣ ΣΤΑ ΚΕΛΛΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΛΑΡ/738/2021 »

Α. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.

3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος θα μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.

4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.

5. Το προνόμιο λατομείου και η ισχύουσα πολεοδομική άδεια να έχει μέγιστη συνολική ισχύ μέχρι τέσσερα (4) χρόνια, από την ημερ. έκδοσής της στο προαναφερόμενο μέρος του τεμαχίου μόνο, σε συνολική μέγιστη έκταση 15.800 m^2. Η συγκεκριμένη έκταση να αποτυπωθεί σε χάρτη που θα ενσωματώνεται στην άδεια και στο προνόμιο λατομείου που θα παραχωρηθεί (Όρος από ΕΟΑ Αρ. 2 - Γενικοί Όροι).

6. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.

7. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

8. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής να και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

9. Τα στερεά και επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και λειτουργίας όσον αφορά τον εξοπλισμό, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011

έως 2016 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων] (Όρος από ΕΟΑ Αρ. 8 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου).

10. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός της εγκατάστασης και γύρω από αυτή (Όρος από ΕΟΑ Αρ. 6 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου).

11. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

12. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας.

13. Να ετοιμαστεί κατάλληλο πρόγραμμα για σωστή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, ώστε να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Αιτιολογημένης Διαπίστωσης κατά το στάδιο κατασκευής και λειτουργίας του έργου.

14. Σημειώνεται ότι λόγω του ότι το έργο εμπίπτει και επηρεάζει περιοχή ΖΕΠ, να μη παραχωρηθεί μελλοντικά περαιτέρω επέκταση του λατομείου εντός της περιοχής Natura 2000 (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 4 - Γενικοί Όροι**).

Β. ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ

1. Ως χώρος λατόμευσης θεωρείται το υφιστάμενο λατομείο (μέρος του τεμ. 101 Φ/Σχ 40/15) ενώ ως χώρος συγκέντρωσης και προσωρινής αποθήκευσης υλικών λατόμευσης να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά οι προβλεπόμενοι χώροι αποθήκευσης.

2. Να γίνει οριοθέτηση του χώρου λατόμησης καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του λατομείου κατά τρόπο μόνιμο και που να επιτρέπει τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.

3. Η λατόμευση και οι όλες εργασίες θα γίνονται εκτός της κύριας περιόδου φωλεοποίησης (Μαρτίου – Ιουλίου) **(Όρος από ΕΟΑ Αρ. 1 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου**)

4. Τα οχήματα εκσκαφής και μεταφοράς υλικών να κινούνται εντός των ορίων του λατομείου και του υφιστάμενου οδικού δικτύου (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 2 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου**).

5. Να ετοιμαστεί σχέδιο διαχείρισης του λατομείου, με στόχο την εφαρμογή μέτρων για μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον και την ελάχιστη δυνατή πρόκληση οχληρίας κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου. Το σχέδιο να περιλαμβάνει συγκεκριμένους χώρους για τοποθέτηση μηχανημάτων, υλικών, μπάζων, ασφαλή προσωρινή αποθήκευση χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων, ελαστικών, καυσίμων και άλλων υγρών και στερεών αποβλήτων, καθώς και τρόπους διακίνησης των εξορυκτικών μηχανημάτων και οχημάτων.

6. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:
   - Όλοι οι χώροι και οι οδικές προσβάσεις που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα να διαμορφωθούν κατάλληλα και να επιστρωθούν με υλικά που θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης στην ατμόσφαιρα.
   - Να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.

- Τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (~10 km/h) στους χωμάτινους δρόμους (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 4 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου**).
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται συστηματική διαβροχή των χωμάτινων δρόμων και κατάβρεξη και συντήρηση του δρόμου προσπέλασης . (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 5 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου**).
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Αποφυγή διεξαγωγής χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια δυνατών ανέμων.
- Οι χωματουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων / αποσπάσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

7. Να γίνουν οι απαραίτητες μετρήσεις για καταγραφή των αιωρούμενων σωματιδίων σκόνης της ατμόσφαιρας μετά από συνεννόηση με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και με οδηγίες του εν λόγω τμήματος. Η ενδιαφερόμενη εταιρεία να προβεί σε μετρήσεις σύμφωνα με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας (Νόμος 77(Ι)/2010 για την Ποιότητα του Ατμοσφαιρικού Αέρα κατά το πρότυπο EN12341) και σε κατάλληλα σημεία λαμβάνοντας υπόψη και τη διεύθυνση του ανέμου στην περιοχή. Για την παρακολούθηση της απόδοσης των μέτρων για μείωση των εκπομπών από Λατομεία εκτιμάται ότι απαιτείται ελάχιστος αριθμός δειγμάτων ομοιόμορφα κατανεμημένων ανά έτος σε κατάλληλα σημεία γύρω από το λατομείο. Η μέθοδος αναφοράς δειγματοληψίας καθορίζεται στο Νόμο 77(Ι)/2010 για την Ποιότητα του Ατμοσφαιρικού Αέρα κατά το πρότυπο EN12341.

8. Να λαμβάνονται όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, όπως:
   - Χρήση νέων μοντέλων μηχανημάτων και οχημάτων.
   - Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων / οχημάτων.
   - Χρησιμοποίηση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών.
   - Χρήση σιγαστήρων, πλευρικών παραπετασμάτων και ηχομονωτικών περιβλημάτων όπου είναι δυνατόν.
   - Τήρηση του ωραρίου εργασίας.
   - Να γίνεται σωστός προγραμματισμός των εργασιών ώστε να αποφεύγεται κατά το δυνατόν η συγκέντρωση και η ταυτόχρονη λειτουργία πολλών μηχανημάτων στο έργο.

9. Τα μηχανήματα, φορτηγά και άλλα συναφή που σχετίζονται με τις εργασίες λατόμησης να περιοριστούν στον αιτούμενο χώρο και σε καμία περίπτωση εκτός αυτού.

10. Να γίνει οριοθέτηση του χώρου λατόμησης καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας του λατομείου κατά τρόπο μόνιμο και που να επιτρέπει τον έλεγχο τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.

11. Τα άχρηστα υλικά εξόρυξης να τοποθετούνται μόνο εντός των ορίων του χώρου προνομίου που θα εγκριθεί η λατόμηση.

12. Να μην γίνεται απόρριψη στερεών ή/και υγρών αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο εντός των εγκαταστάσεων και γύρω από αυτές (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 6 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου**).

13. Να γίνεται τακτική συντήρηση και έλεγχος όλων των μηχανημάτων και οχημάτων ώστε να αποφεύγεται ατελής καύση και αυξημένες εκπομπές αέριων ρύπων (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 3 -Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου**).

14. Να τηρούνται οι πρόνοιες των Περί Ελέγχου της Ρύπανσης της ατμόσφαιρας (μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις) κανονισμών του 2004 έως 2015.

15. Οποιαδήποτε επικίνδυνα ή μη επικίνδυνα απόβλητα από τη λειτουργία του έργου (π.χ. μεταχειρισμένα μηχανέλαια, ελαστικά, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται προσωρινά σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 (Αρ. 185(Ι)/2011) έως 2016 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Διεθνείς Συμβάσεις, Ευρωπαϊκό κεκτημένο, Εθνική Νομοθεσία/Διαχείριση Αποβλήτων]..

16. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί δεξαμενή καυσίμων στις εγκαταστάσεις, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Η δεξαμενή καυσίμων θα πρέπει να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής η οποία θα πρέπει να έχει χωρητικότητα 110% σε σχέση με τη χωρητικότητα της πρωτογενούς δεξαμενής.

17. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (Όρος από ΕΟΑ Αρ. 7 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου).

18. Να μην γίνεται απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του λατομείου ούτε αυτά να θάβονται μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 6 - Όροι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του έργου**).

20.Τα λύματα από το προσωπικό είτε αυτά προέρχονται από κατασκευασμένους χώρους υγιεινής είτε από χημικές τουαλέτες, να συλλέγονται και να διοχετεύονται σε σηπτική δεξαμενή και απορροφητικό λάκκο.

21. Σε περίπτωση που στις εγκαταστάσεις θα λειτουργούν συστήματα κλιματισμού ή και συστήματα πυρόσβεσης, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του περί Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, καταστροφή) Νόμου (Αρ. 23(Ι)/2010), καθώς και του Κανονισμού Κ.Δ.Π. 133/2010 που προκύπτει από αυτόν, ο οποίος προνοεί για την πιστοποίηση του προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό.

22. Όσον αφορά τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (φωτισμός, κλπ.) που θα τεθούν σε λειτουργία, συστήνεται όπως αυτά είναι υψηλής ενεργειακής τάξης, και να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.

Γ. ΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ

1. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας των εγκαταστάσεων να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία τους και η αποκατάσταση του χώρου να γίνει όπως προτείνεται στη Μελέτη Δέουσας Εκτίμησης. Με το πέρας της λειτουργίας του λατομείου και σε διάστημα μέχρι δύο (2) χρόνια από το πέρας της λειτουργίας του να ολοκληρωθεί η αποκατάσταση του χώρου (Όρος από ΕΟΑ Αρ. 3 - Γενικοί Όροι και Όρος από ΕΟΑ Αρ. 1 – Όροι για την αποκατάσταση της περιοχής μελέτης).

2. Η αποκατάσταση του χώρου να περιλαμβάνει την κατάλληλη διαμόρφωση του ανάγλυφου (μερική ή ολική επιχωμάτωση του λατομικού χώρου) και ήπιας μορφής βαθμίδες για παρεμπόδιση της διάβρωσης (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 2 – Όροι για την αποκατάσταση της περιοχής μελέτης**).

3. Η δημιουργία αναβαθμίδων να γίνει με ικανού πάχους εδαφικό υλικό, με σκοπό την αποκατάσταση και προετοιμασία των επιφανειών για την εγκατάσταση (α) βλάστησης με φύτευση ή/και σπορά από αυτοφυή είδη τοπικής χλωρίδας όπως Αγριελιά (*Asparagus stipularis*), παλλούρα (*Zizyphus lotus*), Αγριελιά (*Olea europea*), Μοσφιλιά (*Crataegus azarolus*), Σχινιά (*Pistacia lentiscus*) και θαμνώδη είδη όπως μαζί θυμάρι κτλ καθώς και (β) της υποδομής για τη συντήρησή της (δίκτυο άρδευσης κλπ) (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 3 – Όροι για την αποκατάσταση της περιοχής μελέτης**).

4. Ο χώρος να παραμείνει ως έχει και να αφεθεί με στόχο την όσο το δυνατό φυσική επαναφορά του (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 4 – Όροι για την αποκατάσταση της περιοχής μελέτης**).

5. Το αργότερο έξι μήνες πριν από την έναρξη της αποκατάστασης και πριν από την λήξη του προνομίου του λατομείου να υποβληθεί προς έγκριση Σχέδιο Αποκατάστασης προς την Υπηρεσία Θήρας & Πανίδας και το Τμήμα Περιβάλλοντος. Η αποκατάσταση να γίνει με βάση το εγκριμένο Σχέδιο Αποκατάστασης (**Όρος από ΕΟΑ Αρ. 6 – Όροι για την αποκατάσταση της περιοχής μελέτης**).

6. Οποιαδήποτε επικίνδυνα ή μη επικίνδυνα απόβλητα από την αποξήλωση/αποκατάσταση του έργου να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Μάιος 2023